

Arviointi ja seuranta

Kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksessa – koulutus

26.8.2021

Minna Mustakallio-Sorvari

Tunne- ja vuorovaikutustaidot & Ylöjärvi

- Painopisteenä perusopetuksessa, esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen yksi viikkotunti 1.-2. – luokille ja 7.-8. – luokille.
- Yhteispeliä on koulutettu Ylöjärvellä laajasti eri-ikäisten lasten ja nuorten opettajille (varhaiskasvatus, esiopetus, alakoulu, iltapäivätoiminta ja yläkoulu)
- Mini Versoa on koulutettu laajasti varhaiskasvatuksen väelle.
- Käytössä monia muitakin menetelmiä (Askeleittain, Lions Quest, Kiva koulu, Huomaa hyvä, Piki, Molli, Kamu jne)

Lapsen kehitystä tukevan ympäristön ominaisuudet

mukaellen Lindblom, Kampman, Ojala, Solantaus (2015)

Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen ja sen arviointi sekä kiusaamisen ehkäisy - lomake

- ✓ Tehty helpottamaan arkea ja arviointia
- ✓ Jaettu kolmeen osa-alueeseen
 - ✓ Lapset
 - ✓ Henkilöstö
 - ✓ Huoltajat
- ✓ Prosessoituva
- ✓ Ohjaa kunkin osa-alueen systemaattiseen tarkasteluun ja yhdessä valittujen menetelmien käyttöön sekä niiden arviointiin

Arviointi / lapset

Opetellaan hyvän kaverin toimintatapoja arjessa

- ✓ Hyvän kaverin säännöt käytössä
- ✓ Yhteispelin toimintakäytänteitä käytössä lapsiryhmässä
- ✓ Ristiriitojen sovittelumenetelmä Miniverso käytössä
- ✓ Päiväkodissa on pidetty KAMU kerhoja
- ✓ Muita menetelmiä on käytetty Mitä?
- ✓ Päiväkodissa on päivitetty kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma

- *Kyllä / ei*
- *Ovatko lapset osallistuneet?*
- *Ovatko huoltajat osallistuneet?*
- *Kehittämisaajatukset ja muut huomiot*

Tunnetaitojen harjoittelua

- ✓ Päiväkodissa on opeteltu tunnistamaan tunteita
- ✓ Tunnetaitojen opettamisessa on käytetty erilaisia menetelmiä, mitä?

Arviointi: henkilöstö

Henkilöstö oppii tunnistamaan omaa vuorovaikutustaan

- ✓ On käytetty Ahosen vuorovaikutusanalyysiä.

Työyhteisössä toimitaan reilusti ja avoimesti hyvässä ja toisia kannustavassa ilmapiirissä

- ✓ Päiväkodissa toimii huoltamo tai henkilöstöllä on mahdollisuus jakaa omia työkuulumisia.
- ✓ Henkilöstö on saanut Yhteispelin toimintatavoista koulutusta.
- ✓ Toimintasuunnitelman tiimiosa on tehty.

- *Kyllä / ei*
- *Ovatko kaikki tiimin jäsenet osallistuneet?*
- *Kehittämisajatukset ja muut huomiot*

Arviointi: huoltajat

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen yhteistyössä huoltajien kanssa

- ✓ Mitä keinoja käytössä?
- ✓ Mitä tapahtumia?
- ✓ Kehittämiskohde, joka jäi osin koronan jalkoihin

- *Kyllä / ei*
- *Ovatko lapset osallistuneet?*
- *Ovatko huoltajat osallistuneet?*
- *Kehittämisaжатukset ja muut huomiot*

Liisa Ahonen: Viisi vuorovaikutustapaa

1 LÄMMIN VUOROVAIKUTUS

- on töissä lapsia varten
- sitoutuu syvällisesti vuorovaikutukseen lasten kanssa
- suhtautuu lapseen empaattisesti
- pysähtyy lasten kokemusten äärelle
- kuuntelee lapsia arvostavasti ja pyrkii tavoittamaan lapsen tulkinnan tilanteesta'
- tunnistaa lasten yksilölliset tarpeet ja tukee lapsia riittävästi tilanteen edellyttämällä tavalla
- turvaa lapsille riittävästi tilaa olla oma itsensä Ja hyväksytty juuri sellaisena kun lapsi on
- on helposti lähestyttävä: äänensävyt, eleet, ilmeet ja kehonasennot kutsuvat vastavuoroiseen vuorovaikutukseen
- antaa positiivista palautetta usein ja aidosti
- on joustava ja osaa elää hetkessä

2 RISTIRIITAINEN VUOROVAIKUTUS

- aikuinen sitoutuu vuorovaikutukseen lasten kanssa vain osan ajasta
- tunnistaa toisinaan toimimattoman vuorovaikutuksen ja muuttaa lennosta toimintaansa lapsen tarpeita paremmin vastaavaksi
- toisinaan herpaantuu lämpimästä vuorovaikutuksesta ja siirtää huomionsa lasten tarpeista sivuun
- ei aina tunnista lapsen tarvetta pitkäkestoiseen tukeen

Liisa Ahonen: Viisi vuorovaikutustapaa

3 TEKNINEN VUOROVAIKUTUS

- aikuinen nojautuu työssään rutiineihin
- pitää kiinni pedagogisesta suunnitelmastaan
- kadottaa ainakin osittain aidon tunneyhteyden lapseen
- osaa toisinaan näennäisen oikeasti aktivoida lapsia
- antaa positiivista palautetta melko usein mutta palautteella ei ole yhteyttä lapsen myönteiseen käyttäytymiseen
- selvittää haastavia kasvatustilanteita mekaanisesti

4 VÄLTTELEVÄ VUOROVAIKUTUS

- aikuinen välttelee haastavia kasvatustilanteita erityisesti aggressiivisesti ja uhmakkaasti käyttäytyvien lasten kanssa
- saattaa aluksi sitoutua vuorovaikutukseen mutta poistuu tilanteesta kesken kaiken pois
- turhautuu ratkaisemaan samanlaisina toistuvia haastavia kasvatustilanteita
- kokee neuvottomuutta ja riittämättömyyttä vaativissa tilanteissa
- siirtää vastuuta mielellään työtovereille
- saattaa sitoutua syvällisesti osaan lapsiryhmästä ja vältellä vain aggressiivisesti ja uhmakkaasti käyttäytyviä lapsia

Liisa Ahonen: Viisi vuorovaikutustapaa

5 ETÄINEN VUOROVAIKUTUS

- aikuinen on viileä ja etäinen
- ei hakeudu aitoon vuorovaikutukseen lasten kanssa
- ohjaa lapsia kielloilla ja komennoilla
- ei ole kiinnostunut lapsen yksilöllisistä tarpeista ajatuksista ja kokemuksista
- huomaa lasten haasteet mutta ei onnistumisia

Miten mitataan muutosta / toteutumista

- Itsearviointi ja lapsiarviointi tiimissä
- Arvioinneissa mielellään veo mukana
- Huoltajille webropol – kysely
- Agentit, mentorit

Seuranta ja kehittäminen

- Määritely erikseen jokaisen keinon kohdalla
- Opettaja ja tiimi vastaavat lapsiin liittyvästä arvioinnista
- Johtaja ja henkilöstö yhdessä vastaavat työyhteisön toiminnan arvioinnista
- Huoltajien kohdalla vastuu sekä johtajalla että henkilöstöllä

KIITOKSET JA KAIKKEA HYVÄÄ SYKSYYN!

Päiväkodin johtaja Minna Mustakallio-Sorvari

p. 050 390 4732

minna.mustakallio-sorvari@ylojarvi.fi

www.ylojarvi.fi

